

**TAPATURMA-ASIOIDEN MUUTOKSENHAKULAUTAKUNNAN
TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2013**

TEHTÄVÄT

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta on ensimmäisen asteen muutoksenhakuelin, joka käsittelee lakisääteisen tapaturmavakuutuksen piiriin kuuluvia valitusasioita. Muutoksenhakulautakuntaan valitetaan vakuutuslaitoksen lakisääteisistä tapaturmavakuuttamista koskevista päätöksistä, jotka koskevat lähinnä työtapaturmia, ammattitauteja, maatalousyrittäjien työvahinkoja sekä varusmiesten sotilastapaturmia ja palvelus-sairauksia. Tapaturma-asioiden muutoksenhaku

lautakunnan päätöksestä voi valittaa vakuutusoi-keuteen.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta on riippumaton. Valtioneuvosto nimittää muutok-senhakulautakunnan jäsenet viideksi vuodeksi kerrallaan. Muutoksenhakulautakunnan toimi-kausi on 1.1.2011 – 31.12.2015.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan tehtävistä, kokoonpanosta ja toiminnasta on sää-detty tapaturma-asioiden muutoksenhakulauta-kunnasta annetusta laissa (30.12.2010/1316).

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnassa käsiteltäviä asioita ratkaisevat ensiasteena seuraavat vakuutuslaitokset v. 2013:

- Aktia Vahinkovakuutus Oy (1.3.2013 alkaen Folksam Vahinkovakuutus Oy)
- A-vakuutus Oy
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia
- If Vahinkovakuutusyhtiö Oy
- LähiTapiola
- Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela)
- Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö
- Pohjola Vakuutus Oy
- Redarnas Ömsesidiga Försäkringsbolag
- Tapaturmavakuutuslaitosten liitto (TVL)
- Tryg Vesta Försäkring A/S (1.5.2013 alkaen If Vahinkova-kuutusyhtiö Oy)
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva
- Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö
- Valtiokonttori
- Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag

HALLINTO

Muutoksenhakulautakunnassa hallintojaosto käsittelee hallintoon, taloushallintoon sekä esittelijöiden nimityksiin liittyviä asioita. Hallintojaostoon kuuluvat puheenjohtaja, varapuheenjohtajat sekä yksi työnantaja-, yksi työntekijä- ja toimihenkilöjärjestöjä ja yksi maatalousyrittäjien järjestöjä edustavien jäsenten keskuudesta nimeämä jäsen. Toimintavuonna hallintojaosto koontui seitsemän kertaa.

Muutoksenhakulautakunnan täysistunto vahvistaa tilinpäätöksen ja myöntää hallintojaostolle

VALITUSASIOIDEN KÄSITTELY

Muutoksenhakulautakunnassa käsiteltävien asioiden vireille kirjaamisesta sekä päätösten postittamisesta huolehtivat toimiston henkilöstö. Asioiden valmistelusta huolehtivat valmistelijat ja esittelijät. Muutoksenhakulautakunnan ratkaisutoiminta on jakautunut kolmeen jaostoon. Jaostoon kuuluu lainoppinut puheenjohtaja, lääkärjäsen, lakimiesjäsen ja kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä, joista toinen on työnantajajärjestöjen ehdotuksen perusteella nimitetty jäsen ja toinen työntekijä- ja toimihenkilöjärjestöjen ehdotuksen perusteella nimitetty jäsen sekä maatalousyrittäjäjärjestön ehdotuksen perusteella nimitetty jäsen.

JÄSENET

Muutoksenhakulautakuntaan kuului päätoiminen puheenjohtaja, kaksi sivutoimista varapuheenjohtajaa ja 15 varsinaista jäsentä sekä heidän 16

vastuuvapauden. Lisäksi täysistunnossa ratkaistaan asiat, joilla on periaatteellista merkitystä lain soveltamisen kannalta muissa vastaavanlaisissa tapauksissa. Täysistunto kokoontui kaksi kertaa vuoden 2013 aikana.

Muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai jaosto voi määrätä jaostossa käsiteltävänä olevan asian ratkaistavaksi vahvennetussa jaostossa yhdenmukaisen tulkinnan varmistamiseksi. Jaostoon kuuluvat puheenjohtaja, varapuheenjohtajat sekä asiaa aikaisemmin käsitelleen jaoston jäsenet. Vahvennettu istunto kutsuttiin koolle kuusi kertaa toimintavuoden aikana.

Asiat ratkaistaan pääsääntöisesti kirjallisen aineiston perusteella ja päätökset tehdään jaoston istunnossa esittelijän esityksestä. Muutoksenhakulautakunta voi asianosaisen pyynnöstä järjestää suullisen käsittelyn. Suullinen käsittely järjestetään silloin, kun muutoksenhakulautakunta pitää sitä tarpeellisenä ratkaistavan asian selvittämiseksi. Toimintavuonna ei järjestetty suullista käsittelyä. Muutoksenhakulautakunnan päätöksiin voi joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta hakea muutosta vakuutusosastoilta. Muutoksenhakulautakunnan käsittely ja päätökset ovat asianosaisille maksuttomia.

Muutoksenhakulautakunta käsitteli valitusasioita kolmessa jaostossa, jotka kokoontuivat kesä- ja joulutaukoja lukuun ottamatta viikoittain. Jaostoilla oli v. 2013 istuntoja yhteensä 135.

henkilökohtaista varamiestään. Jäsenistö muodostuu lääkärjäsenistä, lakimiesjäsenistä ja työelämän olosuhteita tuntevista jäsenistä. Valtioneuvosto nimittää tuomarin vastuulla toimivat jäsenet viiden vuoden toimikaudeksi.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan jäsenet 2013

Puheenjohtaja

Varatuomari Jaakko Hannula 1.1.2013 lukien
varamiehenään varatuomari Pekka Humalto.

Varapuheenjohtajat

Varatuomari Pauli Ståhlberg varamiehenään varatuomari Pekka Humalto
Varatuomari Timo Havu varamiehenään varatuomari Pekka Humalto

Lakimiesjäsenet

Varatuomari Irene Luukkonen varamiehenään
varatuomari Katriina Alaviuhkola
Oikeustieteen kandidaatti Juhani Turunen 18.4.2013 asti ja samasta päivästä lukien oikeustieteen kandidaatti, varatuomari Hannu Ijäs varamiehenään
oikeustieteen kandidaatti Virva Walo
Oikeustieteen kandidaatti Olli Häkkinen varamiehenään
oikeustieteen kandidaatti Seija Jalkanen

Lääkärijäsenet

Ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri Harri Pihlajamäki varamiehenään
kirurgian, ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri Matti Karjalainen
Lääketieteen ja kirurgian tohtori Ole Mikael Böstman varamiehenään
työterveyshuollon ja työlääkätieteen erikoislääkäri Kristiina Mukala
Lääketieteen lisensiaatti Otso Ervasti varamiehenään
lääketieteen ja kirurgian tohtori Kari Kurppa 21.2.2013 asti ja samasta päivästä lukien lääketieteen tohtori, työterveyshuollon erikoislääkäri Aarne Laakkonen.

Työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevat jäsenet

Työnantajajhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet

Varatuomari Katja Leppänen varamiehenään

hallintotieteiden maisteri Vesa Rantahalvari. Jäsenenä 1.11.2013 lukien hallintotieteiden maisteri Vesa Rantahalvari varajäsenenään Katja Leppänen.

Varatuomari Mikko Nyssölä varamiehenään

varatuomari Raimo Kilpiäinen 1.11.2013 asti ja samasta päivästä lukien varatuomari Minna Etu-Seppälä.

Varatuomari Markus Äimälä varamiehenään

diplomi-insinööri Rauno Toivonen

Työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet

Päälakimies Timo Koskinen varamiehenään

sosiaalipoliittinen asiantuntija Katja Veirto

Työehtoasiantuntija Katarina Murto varamiehenään

eläke- ja työura-asioiden päällikkö Kaija Kallinen

Lakimies Inka Douglas varamiehenään

oikeustieteen lisensiaatti Paula Ilveskivi

Maatalousyrittäjien edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet

Lakimies Maire Lumiaho varamiehenään

johtaja Timo Sipilä

Asiantuntija Marja Tallavaara varamiehenään

johtaja Simo Tiainen

Lakimies Helena Ålgars varamiehenään

järjestöagronomi Marjatta Boman

RATKAISUTOIMINTA

Vuonna 2013 muutoksenhakulautakuntaan saapui 4 902 asiaa. Muutoksenhakulautakunta antoi

päätöksen 4 609 asiassa, mikä on yli 600 vähemmän kuin vuonna 2012. Syynä laskuun oli lähinnä eläkkeelle siirtymisen myötä tapahtuneet henkilövaihdokset ja uusien työntekijöiden

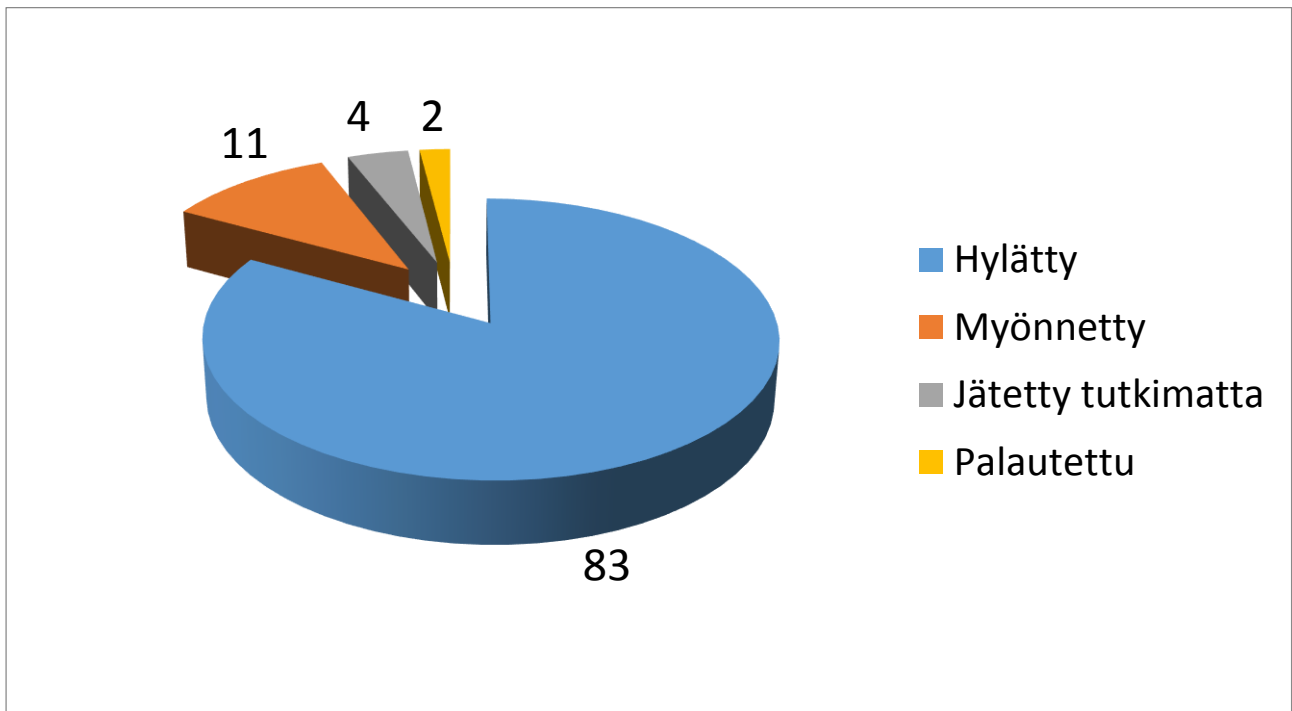
perehdytys. Seuraavalle vuodelle siirtyi 2 493 ratkaisematonta asiaa, mikä on 288 asiaa enemmän kuin vuoden 2012 lopussa.

vuosi	saapunut	käsitelty	muutettu %	hylätty %	käsittelyaika pv	vireillä vuoden lopussa
2003	5 292	5 508	10	84	185	2382
2004	5 325	5 426	11	83	170	2282
2005	5 342	5 289	11	83	165	2357
2006	5 261	4 736	10	84	191	2898
2007	5 474	5 501	10	85	213	2894
2008	5 402	5 366	10	85	215	2981
2009	5 229	5 519	10	84	211	2714
2010	5 134	5 547	10	83	200	2336
2011	5 219	5 007	11	83	184	2573
2012	4 852	5 222	12	81	183	2205
2013	4 902	4 609	11	83	184	2 493

Käsitellyt asiat jakautuivat vuonna 2013 muutoksenhakulautakunnan kolmelle jaostolle siten, että I- ja 3-jaostot ratkaisivat kumpikin noin 1600 asiaa ja 2-jaosto noin 1400 asiaa.

Vakuutuslaitoksen päätöstä muutettiin 11 %:ssa tapauksista ja vakuutuslaitokselle uudelleen käsiteltäväksi palautettiin 2 % tapauksista.

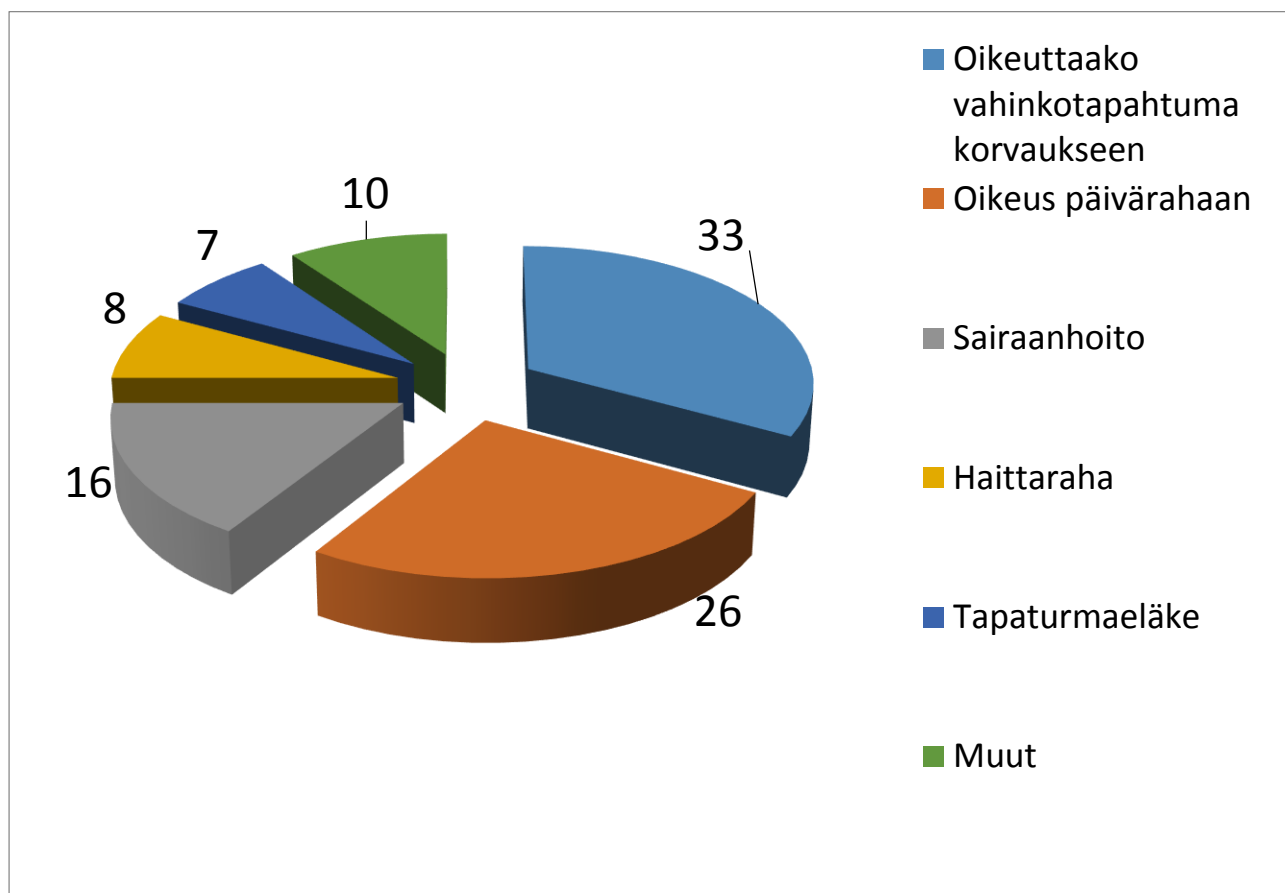
Ratkaisut v. 2013

Käsitellyistä asiaryhmistä suurimman osan muodostivat ne valitukset, jotka koskivat oikeutta korvaukseen (33 %) ja oikeutta päivärahaan (26 %). Näissä asioissa oli tyypillisesti kysymys siitä, onko vahinkotapahtumasta aiheutunut ylipäänsä

korvattavaa vammaa, ja toisaalta siitä, ovatko pitkittyneet oireet syy-yhteydessä vahinkotapahtumaan.

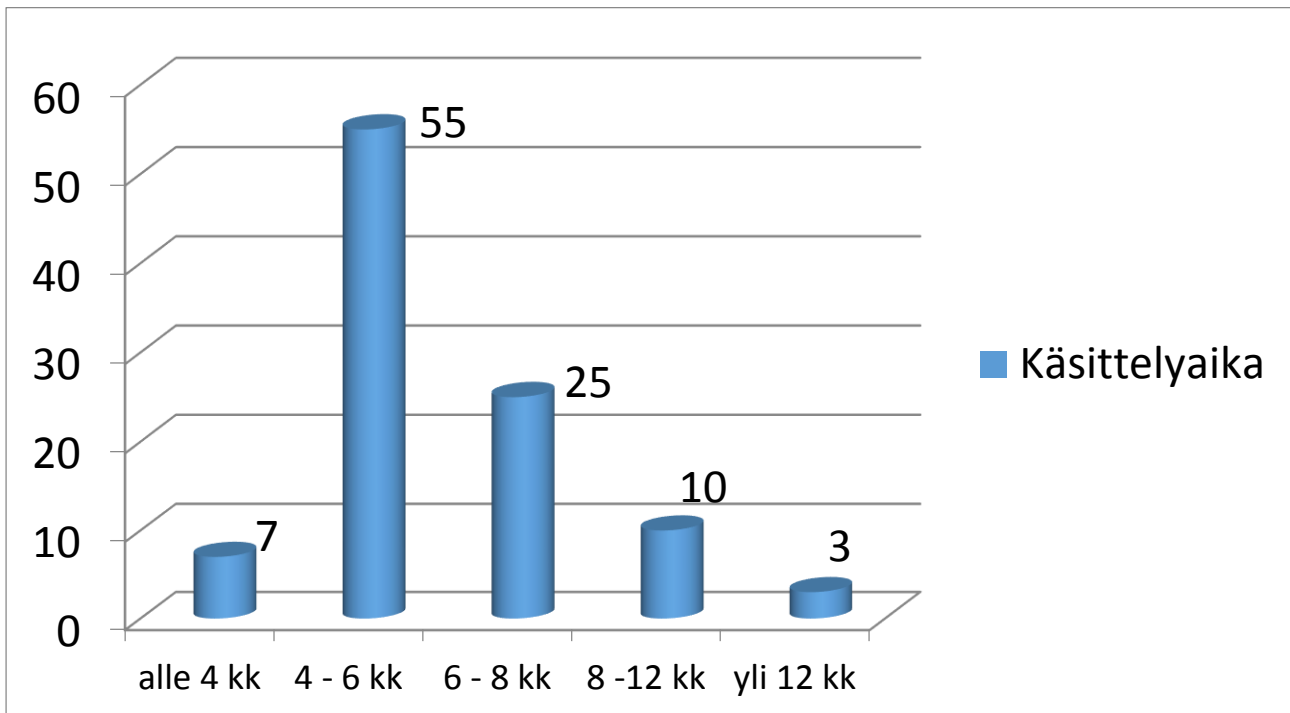
Käsitellyt asiaryhmät v. 2013

Muutoksenhakulautakunnassa käsiteltyjen asioiden (4 609 kpl) keskimääräinen käsittelyaika oli 184 päivää (noin 6 kuukautta).

Suurin osa asioista (80 %) käsiteltiin 4-8 kuukaudessa.

Käsittelyaika v. 2013

Lääketieteellisten asioiden osuus oli 88 % ja lainopillisten 12 %. Kaikista asioista tapaturmia tai työliikkeitä koskevia oli 86 % ja ammattitauteja tai palvelussairauksia koskevia 14 %. Lääketieteellisistä asioista olkapäävaivoihin liittyviä oli 23 % (949 kpl), polvivaivoihin liittyviä 18 % (742 kpl) ja selkävaivoihin liittyviä 8 % (332 kpl) eli nämä muodostivat yhteensä puolet lääketieteellisistä asioista. Pään alueen vammoihin liittyviä asioita, mukaan lukien aivo- ja kallovammat sekä hammas- ja silmävammat, oli 180 kpl. Home-ammattitauteja koskevia asioita oli 48 kpl, asbestiammattitauteja 79 kpl ja meluvammoja 150 kpl. Ammattitautilain 4 a §:n mukaisesti jännetupentulehdukseen, olkaluun sivunastan tulehdukseen ja rannekanavaoireyhtymiin liittyviä asioita oli 84 kpl.

Ratkaistuista asioista noin 3 % (143 kpl) oli sellaisia, joissa valittajana oli työnantaja.

Suullisen käsittelyn pyyntöjä oli 16 kpl ja oikeudenkäyntikulujen korvaamiseen liittyviä vaatimuksia oli 63 kpl. Perustevalituksia ratkaistiin 9 kpl. Poistohakemuksia käsiteltiin 15 kpl. Urheilijoiden tapaturmaturvaa koskevia asioita oli 9 kpl.

Muutoksenhakulautakunnan päätöksestä valitettiin edelleen vakuutusoikeuteen 22 %:ssa tapauksista. Vakuutusoikeudessa ratkaistiin v. 2013 837 muutoksenhakulautakunnan päätöksestä tehtyä valitusasiaa, joissa muutosprosentti oli 15 (vuonna 2012 muutosprosentti oli 12).

TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Lautakunnassa vuoden 2012 loppupuolella tehdyn työtyytyväisyyskyselyn tulosten johdosta lautakunnassa on käyty edelleen läpi työprosesseja ja yksilökohtaisia työtapoja päällekkäisten ja tarpeettomien työvaiheiden poistamiseksi. Yksilökohtaista työkuormitusta on pyritty tasoittamaan mm. tehostamalla juttujen vaikeusasteen mukaan tapahtuvaa pisteyttämistä.

Johtavan esittelijän ja johtavan valmistelijan työnkuvia selkeytettiin ja työnkuvia muutettiin esimiestyöhön keskittyväksi.

Loppuvuodesta 2013 pilotoitiin laajaa etätyömallia muutaman esittelijän ja valmistelijan kanssa.

TIEDOTTAMINEN

Muutoksenhakulautakunnan kotisivuilla www.tapaturmalautakunta.fi kerrotaan muutoksenhakulautakunnan toiminnasta, annetaan ohjeita muutoksenhakijoille ja tietoa tapaturmavakuutuksesta. Internet-sivujen kautta voi antaa palautetta koskien muutoksenhakulautakunnan

KUSTANNUKSET

Muutoksenhakulautakunnan toiminta rahoitetaan lakisääteistä tapaturmavakuutusmaksutoimintaa harjoittavilta vakuutuslaitoksilta perittävillä oikeushallintomaksuilla. Oikeushallintomaksun suuruuden vahvistaa Finanssivalvonta.

Säännöllisissä esittelijöiden ja valmistelijoiden palaverissa käsiteltiin lisäksi vakuutusosoikeuden ja korkeimman oikeuden päätöksiä sekä päätöksiä analysoitiin erityisesti ratkaisukäytännön yhdenmukaisuuden kannalta.

Muutoksenhakulautakunnasta on osallistunut edustaja asiantuntijana tapaturmavakuutuslainsäädännön uudistaminen II – työryhmään (TAU). Lisäksi muutoksenhakulautakunnasta on edustajia vakuutusosoikeuden sekä muiden muutoksenhakulautakuntien (opintotuen muutoksenhakulautakunta, sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta, työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta) yhteisissä palaverissa.

toimintaa ja palveluja sekä www-sivuja. Kotisivuilla olevista tiedoista suurin osa käännettiin myös ruotsiksi ja englanniksi. Sivuilta löytyy muutoksenhakulautakunnan oikeustapausrekisteri, johon on viety muutoksenhakulautakunnan ratkaisuja vuodesta 2003 lähtien. Muutoksenhakulautakunnan ratkaisuja selostetaan myös Tapaturmavakuutus –lehdessä. Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta julkaisee vuosittain toimintakertomuksen

Toteutuneet kokonaiskustannukset olivat 3 006 161 €. Suurin kuluerä (2 321 983 €) oli henkilöstökulut.

Kustannukset ratkaistua asiaa kohden v. 2013 olivat 652 € (571 € v. 2012).

HENKILÖSTÖ

Henkilöstöön liittyviä vaihdoksia tapahtui runsaasti vuoden 2013 aikana. Muutoksenhakulautakunnan uusi puheenjohtaja aloitti vuoden alusta. Uusi johtava valmistelija aloitti huhtikuussa. Uusia valmistelijoita aloitti 4 ja esittelijöitä 6, joista yksi palasi hoitovapaalta töihin. Toimistossa aloitti vuoden alussa yksi uusi toimistosihtööri.

Eläkkeelle vuoden aikana jäi kaksi valmistelijaa sekä yksi esittelijä. Lautakunnan palveluksesta

erosivat vuoden aikana johtava valmistelija, kaksi valmistelijaa ja yksi esittelijä. Yksi esittelijä jäi äitiyslomalle ja kaksi esittelijää oli virkavapaalla. Toimistosta yksi tekstinkäsittelijä oli vuorotteluvapaalla 3 kuukautta.

Tiedot vuoden lopun tilanteessa	2013	2012
henkilöstö	36	34
henkilötyövuodet	33,5	27,9
keski-ikä	47,5	47,5
alle /yli 45-vuotiaat	15/21	14 / 22
vakinaiset / määräaikaiset	34 / 2	34 / 2
kokoaikaiset / osa-aikaiset	26 / 10	20 / 16
sairauspoissaolot pv / htv	11,9	10,9

Henkilöstön työterveyspalvelut on järjestetty Lääkärikeskus Aavan kanssa, jonka kanssa päivitetään vuosittain työterveyshuollon toimintasuunnitelma. Vuoden 2013 aikana pidettiin osin jo

Muutoksenhakulautakunnassa toimii työsuojelutoimikunta, jonka toimikausi päättyi vuoden 2013 loppuun. Toimikunta päivitti työsuojelun toimintaohjelman. Vuosittain jäsenistöltään vaihtuva

vuonna 2012 aloitettuja ryhmäkeskusteluja liittyen työhyvinvointikyselyyn. Johtoryhmällä on kevään aikana valmennusta esimiestyöhön. Henkilökunnalla on käytössään liikuntarahaa työkyvyn ylläpitämiseksi.

virkestystoimikunta järjesti risteilyn Porvooseen, elokuvakäyntejä sekä pikkujoulutapahtuman.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan henkilöstö 31.12.2013

Puheenjohtaja	Jaakko Hannula
Toimistopäällikkö	Heta Ojanperä
Esittelijät	Heli Alppivuori Petteri Immonen (johtava esittelijä) Tiina Karpakka Erno Kavander Maarit Lehtimäki (virkavapaalla) Tuija Lehtimäki Markus Leppäkoski Kati Moilanen Saija Mäkelä Marja Neuvonen (virkavapaalla) Anja Pekkarinen Eija Piirilä Katja Pyykönen Taina Rantanen Hannele Saikkonen Sinikka Sarivaara Päivi Suominen Pia Wistrand-Alvesalo
Valmistelijat	Mari Eklund Riitta Heinälä (johtava valmistelija) Ilona Helin Mari Karvinen Karita Kavonius Laura Koivula Nina Lindroos Saara Luoma Pirkko Mustonen Ritva Nousiainen Sinikka Perkiö Anne Puukari Marjo Syrjä Tarja Vehmas-Issi Sanne Wickström
Toimistohenkilökunta	Raija Alatalo Pinja Hedman Anne Kosonen Sirpa Kuparinen Paula Laakso Nina Lundell Aila Parviainen

KOULUTUS

Muutoksenhakulautakunnasta osallistuttiin vuonna 2013 lakimiespäivään. Finvan koulutuksesta osallistuttiin seuraaviin: lakisääteisen tapaturmavakuuttamisen seminaari modernia vakuutuslääketiedettä ja vakuutusjuridiikkaa, ammattitautipäivä, lisää lääketiedettä ja vähän vakuutusjuridiikkaa. Esittelijät ja johtoryhmä osallistuivat vakuutusosoikeuden järjestämään luento-oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisestä. Lisäksi lautakunnassa järjestettiin luento meluvammoista sekä kaksiosainen luento aiheesta anatomiaa ja diagnooseja.

Eri henkilöstöryhmille on pidetty vuoden mittaan useita palavereja.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan johtava esittelijä on osallistunut Finanssi- ja vakuutuskoulutuksen (Finva) järjestämään koulutukseen luennoitsijana.

Muutoksenhakulautakunta kirjoittaa neljä kertaa vuodessa ilmestyvään Tapaturmavakuutus –lehteen muutoksenhakulautakunnassa käsitellyistä valitusasioista.

TOIMITILAT

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan toimitilat sijaitsevat Helsingissä osoitteessa Kasarmikatu 44. Henkilöstön määrän kasvun myötä huonemuuttoa toteutettiin useita vuoden mittaan. Valmistelijoiden osalta järjestettiin yhteiset työskentelytilat laajaa etättyötä tekeville lautakunnassa työskentelypäiville. Keväällä 2013 rakennettiin myös kokonaan uusi työhuone yhdelle henkilölle vanhaan lehtienlukutilaan.